

Valodu mācību joma

Valoda ir savstarpējās sazināšanās, domāšanas un radošās pašizpaušmes līdzeklis. Valodas **pamatprasmes** ir klausīšanās, runāšana, lasīšana un rakstīšana. Agrīnajā bērna vecumā, **I pakāpē** uzsvars ir klausīšanās un runāšanas prasmju attīstībai, vienlaikus sagatavojoties rakstītprasmes veidošanai. Bērns pakāpeniski iemācās izteikt savas domas un vajadzības, sāk iesaistīties dialogā, atbildot un uzdodot īsus jautājumus, kurus nereti pavada žesti un mīmika. Bērns vingrinās saklausīt un izrunāt skaņas, īpaši akcentējama patskaņu un divskaņu pareiza izruna. Bērns paplašina savu vārdu krājumu, lietvārdiem un darbības vārdiem pievienojot īpašības vārdus. Daudzveidīgās darbībās (piemēram, veido, šķiro, saliek) attīsta rokas sīko muskulatūru, sagatavojot roku rakstīšanai.

II un III pakāpē bērns apgūst visas valodas **pamatprasmes**. II pakāpē aktīvi veido dialogu, vārdos atšķir pirmās skaņas, raksta burtu elementus un iemācās rakstīt (zīmēt) burtu elementus, mācās izlasīt sev nozīmīgus, īsus vārdus (izmanto veseluma metodi- “nofotogrāfē” visu vārdu un saprot tā nozīmi).

III pakāpē bērns sāk apgūt lasīšanas un rakstīšanas **pamatprasmes** atbilstoši savām spējām (sasauc skaņas, lasa apzināti). Burtus rakstot, ievēro to formu (katru burtu veido burtu elementi, katrs burta elements sākas noteiktā veidā un tam ir sākums), bet var neveidot savienojumus. Bērnam jārada apstākļi, lai viņam rastos interese lasīt un rakstīt (piemēram, interesanta grāmatiņa, vēstule vecmāmiņai), līdztekus veido dialogus, veido patstāvīgi stāstījumus par savu pieredzi, atšķir visas skaņas, pareizi izrunā un nosaka to atrašanās vietu vārdā. Bērna vārdu krājums tiek pilnveidots mērķtiecīgi un jēgpilni.

Sociālā un pilsoniskā joma

Sociālās prasmes palīdz bērnam iepazīt apkārtējo sociālo vidi un dzīvot tajā. Bērns iegūst izpratni par savu identitāti, apkārtējo sabiedrību un noteikumiem, kuri jāievēro, lai tajā dzīvotu. Īpaša nozīme veltāma bērna drošībai un veselībai, kā arī citādā pieņemšanai.

I pakāpē bērns sāk apzināties sevi kā indivīdu, kuram piemīt noteiktas pazīmes, kuras viņu atšķir no citiem. Bērns sāk mācīties ievērot noteikumus, ievērot pieklājības normas, veikt pašapkalpošanās darbus.

II pakāpē bērns mācās sadarboties ar citiem, ieklausīties, saprast, just līdzī, palīdzēt. Sāk apzināties piederību savai dzīvesvietai, Latvijai.

III pakāpē viņš prognozē un izspēlē nedrošas situācijas, apzinās, ka drošības noteikumi, kas saistīti ar ugunsdrošību, ceļu satiksmes drošību, veselībai bīstamām situācijām, ir jāievēro. Bērns veido aktīvā darbībā pats savu viedokli un pieņem lēmumus par savu rīcību.

Matemātikas joma

Bērna matemātiskās prasmes veidojas priekšmetiskā darbībā.

I pakāpē matemātisko jēdzienu veidošanās bērnam sākas ar priekšmetu pazīmju un savstarpējās saistības izzināšanu. Bērns, rotaļājoties ar dažādiem priekšmetiem, sāk pievērst uzmanību to pazīmēm, lielumam, sāk saprast sakarības, jēdzienus.

II pakāpē bērns grupē priekšmetus pēc kādām pazīmēm, sāk mērīt ar nosacīto mēru garumu, ietilpību, iepazīst ritmu, veidojot ritmiskas rindas. Viņš sāk sasaistīt priekšmetu skaitu ar ciparu.

III pakāpē bērns apgūst skaitļa sastāvu, sāk mērīt ar lineālu, radoši veido ritmiskas rindas un sakārtojumus, iepazīst ģeometriskās figūras. Bērns arī sāk prognozēt priekšmetu kopas skaitu, to neskaitot, un pēc tam pārbaudot. Bērns sāk rakstīt ciparus, ievērojot burta sākuma punktu.

Dabaszinātņu joma

Lai veidotu pozitīvu attieksmi pret dabu, bērnam jādarbojas praktiski, ar prieku, jāizmanto un jāiepazīst reālus dabas objektus. Bērnam jāveic patstāvīgi novērojumi, jāizdara secinājumi, jādalās vērojumos ar citiem. Bērns iepazīst matērijas, Zemes sistēmas un dzīvo organismu daudzveidības pamatus.

I pakāpē bērns novēro apkārtnē sastopamos dabas objektus, dabas parādības, mācās tās nosaukt. Darbojas ar priekšmetiem un dabas materiāliem un iepazīst tos.

II pakāpē novēro debess ķermeņus, interesējas par tiem. Bērns sāk gūt priekšstatu par atkritumiem un sāk tos apzināti izmest tiem paredzētajās vietās. Bērns iepazīst apkārtnē sastopamos iežus, pēta, salīdzina. Bērns sāk saprast, ka daba ir jāsaudzē, jāievēro drošības noteikumi saskarsmē ar to.

III pakāpē bērns eksperimentē ar materiāliem, dabas objektiem, tos tuvāk iepazīstot, saprotot to izmantošanas iespējas. Bērns sāk apzināti taupīt dabas resursus un materiālus.

Veselības un fizisko aktivitāšu joma

Bērns attīsta pārvietošanās, šķēršļu pārvarēšanas un priekšmetu pārvietošanas pamatprasmes, kā arī veido priekšstatu par savu veselību un drošību. Pamatprasmes

bērns attīsta atbilstoši savām spējām un tempam. Kustību aktivitātes pārsvarā organizējamās dabas vidē.

I pakāpē bērns sāk veidot veselīga dzīvesveida ieradumus: mācās ievērot dienas režīmu, personīgo higiēnu.

II pakāpē sāk saprast, ko nozīmē dzīvot veselīgi. Bērns sāk apzināties, traumatisma riskus un apzināti no tiem izvairīties.

Kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā joma

Bērns iepazīst mākslas veidus, eksperimentē ar tiem daudzveidīgā radošā darbībā, priecājas par savu veikumu, novērtē to. Bērns iepazīst latviešu tradicionālo kultūru.

I pakāpē bērns brīvi, ar prieku eksperimentē ar krāsām, līnijām, formām. Skatot mūzikai, bērns ir savu kustību autors. Bērns piebalso, atdarina, mēģina pats.

II pakāpē bērns sāk muzicēt un dziedāt pēc nosacījuma. Brīvi, ar prieku rada savus darbus, stāsta par tiem, novērtē.

III pakāpē bērns patstāvīgi izvēlas materiālus savam radošajam darbam, attēlo savas emocijas un novēro to. Viņš apvieno vairākas tehnikas savas ieceres īstenošanai un gūst prieku no savas mākslinieciskās darbības.

Tehnoloģiju joma

Bērns iemācās īstenot savas ieceres noteiktā secībā: apzinās vajadzības un iespējas, meklē risinājumu un izvēlas to, plāno un īsteno, vēlāk vērtē, kā arī pilnveido to. Bērns jēgpilni apgūst dažādu tehniku pamatus.

I pakāpē bērns apgūst tikai tehniku pamatus darbojoties ar papīru, veidošanas materiāliem. Bērns sāk piedalīties ēdiena sagatavošanā.

II pakāpē bērns sāk mācīties plānot savas ieceres īstenošanas soļus un turpina pilnveidot materiālu apstrādes tehnikas. **III pakāpē** bērns jau prot turēt pareizā satvērienā darbarīkus un instrumentus, ievēro drošības noteikumus, darbojoties ar tiem. Bērnam veidojas priekšstats par veselīgu uzturu. Tiek pilnveidotas plānošanas prasmes un materiālu apstrādes tehnikas.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 716. Noteikumi par valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām un pirmsskolas izglītības programmu paraugiem.